5 Bani în România.-10 Bani în străinătate

ICG

8 PAGINI

Anul XXXI.- No.161.-Vineri 14 Iunie 1913

ABONAMENTE

ROMÂNIA		STRĂINĂTATE
Lei		Lei
4.65	3 luni	10.-
9.15	6 luni	20.-
18.-	Un an	40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 35
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Anunciuri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Redacţia şi Administraţia: 11, str. Brezoianu — Bucureşti —

VEDERI DIN SILISTRA

SUS: POLIŢIA -- JOS: GRĂDINA PUBLICĂ

TRIBUNA MILITARA

Bugetul războiului

La sfârşitul cronicei precedente am făgăduit că pentru o mai bună lămurire şi documentare a chestiunilor de organizare şi pregătire de război, strâns legate de budgetul războiului vom arăta opiniunile celor mai distinşi scriitori militari de la noi.

Singură revistă, care s'a ocupat anul acesta de budget, este „România Militară".

In numărul pe Martie al acestei reviste., pseudonimul O. P. O., scrie următoarele:

„Cu o vădită şi legitimă speranţă se aştepta noul budget al ministerului de războiu pe anul financiar care în curând va începe, crezând că multe din necesităţile armatei vor fi satisfăcute pe deaintregul, spre a da forţelor noastre militare întărirea cuvenită, spre a face faţă evenimentelor.

„Budgetul general al Statului se sporeşte cu o tifră de peste 30 milioane la cheltueli, iar acel al ministerului de războiu cu un plus de a 4-a parte din acest spor. Dar este evident că formaţiunile actuale din timp de pace cer mai mult de cât s'a hotărît a se da.

„Un corp de armată cu *trupe permanente* nu are destule mijloace de a-şi satisface necesităţile, când nici 20 milioane din budget nu are asupra-i. Pentru cinci corpuri de armată, la cari noi adăogăm şi formaţiunile cadrei de rezervă, budgetul războiului trebue neapărat să aibă 100 milioane; altfel este, precum necontenit a fost, constrângere, economii atingătoare însuşi economiei instituţiunei.

„Dacă am lua un singur capitol din budgetul actual şi l'am pune alături cu cerinţele organice, am vedea numai de cât că existentul este cu totul departe de ceeace trebue să fie în realitate. Aşa spre pildă, avem 488 companii la regimentele de infanterie; ar trebui pentru încadrarea lor să avem ca ofiţeri inferiori, după organizare 488 locotenenţi; în realitate sunt numai 378, deci o lipsă de 109 locotenenţi; mai trebue la acest număr de companii un îndoit număr de sublocotenenţi, adică 976 şi ei sunt numai 401, deci o lipsă de 576.

„La artilerie avem 150 baterii, fiecare baterie trebue să aibă câte un locotenent şi un sublocotenent. Or, sunt numai 109 locotenenţi şi 140 sublocotenenţi din cari mai mult de jumătate elevi la şcoală, vrea să zică o lipsă de cel puţin 50 ofiţeri.

„La cavalerie, pentru 80 escadroane trebuesc după organizare 160 locotenenţi şi 160 sublocotenenţi, ori, în realitate sunt împreună 220, din cari 30 eleví la şcoală: deci la regimente sunt numai 190 ofiţeri, locotenenţi şi sublocotenenţi împreună.

„Dar din existentul de mai sus trebue a deduce atâţea ofiţeri câte corpuri sunt pentru diferite servicii: ofiţeri cu aprovizionarea, cu armătura, cu mobilizarea, etc.... ofiţeri cari de şi contează în efectivul unităţilor, totuşi nu sunt întrebuinţaţi în companii, escadroane şi baterii pentru serviciul permanent al frontului, aşa că situaţiunea din acest punct de vedere este foarte gravă.

„Noi înţelegem o instructie solidă, o educaţie desăvârşită: dar ele trebuesc făcute prin elemente capabile de a da tot produsul muncei lor. Insă, când la 50 sau 60 recruţi într'o companie, nu este decât un singur ofiţer ajutat de un plutonier, atunci orice pretenţiuni trebuesc excluse.

„O baterie germană pe efectivul redus de *165 oameni* are 3 ofiţeri subalterni şi 15 subofiţeri reangajaţi. O companie are 3 ofiţeri subalterni şi 16 subofiţeri reangajaţi. Un escadron are 5 ofiţeri subalterni şi 10 subofiţeri reangajaţi. Căpitanii sunt cu toţi prezenţi la unităţile lor şi la unele din acestea e în plus câte un al doilea căpitan.

„Dăm aceste cifre pentru a se putea stabili numai o comparaţie, dar fără a împinge cerinţele noastre până la ele.

„Noi avem un cazarmament în cea mai mare parte şi insuficient şi neconform regulelor, care să dea trupei o viefuire higienică şi lesnicioasă; iucrul s'ar remedia prea lesne, dacă nu s'ar cheltui prea mult în alte părţi, — nu la departamentul războiului, ci la alte departamente—cu o profuziune de resurse care întrece chiar luxul.

„Un exemplu demn de relevat sunt pavilioane-palate cu grădini splendide pentru serviciile technice ale judeţelor, acolo unde crează în biurouri spaţioase, luminate, pline de aer şi de sănătate câte un funcţionar, cel mult doui. Se pot oare compara aceste clădiri cu pavilioanele noastre de administraţie de pe lângă cele mai multe regimente, unde de abia dacă comandantul dispune de o singură cameră, adesea ca o cutie? Dar trebue să mai dăm oare exemplu de cum stă cea mai înaltă instituţie a noastră de cultură militară, şcoala superioară de război, unde sunt îngrămădiţi câte 30 ofiţeri într'o cameră de studiu, ale cărei ferestre trebue să fie ţinute mereu deschise spre a nu se trăi într'un adevărat mediu de îmbolnăvire?

Dar marele stat major, unde sunt câte 10 ofiţeri într'o cameră de lucru? Nici nu mai spunem că un comandant de companie sau de baterie ori escadron, n'are o cancelarie, care cel puţin să aibă un confort cât de modest, pentru a-l releva în ochii subordonaţilor lui.

Nu continuăm mai departe cu nevoile, căci ele sunt ştiute.

„Prin urmare, budgetul războiului nostru este insuficient şi credem că experienţa unui trecut destul de îndelungat a luminat pe toată lumea, pentru ca să proceadă de urgenţă la îmbunătăţiri reale".

De sigur, că vor mai fi în sânul instituţiunei militare încă multe alte lacune, care aşteaptă umplerea lor prin creditele ce vor fi prevăzute în budgetele viitoare.

Consider însă ca o mare eroare, că falanga scritorilor noştri militari, nu abordează în deajuns chestiunile cari aŭ atingere cu budgetul, cu atât mai mult, cu cât azi este o pronunţată tendinţă din partea lumei politice, de a se aloca toate sumele ce sunt necesare pentru o bună şi serioasă întocmire a oastei.

Trebuesc arătate francamente toate lipsurile, de orî ce natură ar fi ele, pentru ca cei chemaţi cu conducerea treburilor ţării să vadă şi să se convingă.

Numai prin mărturisirea sinceră a tuturor neajunsurilor de cari suferă armata din cauza budgetului războiului, vom izbuti a căpăta tot ce este necesar unei complecte organizări militare şi unei foarte solide pregătiri de război.

Vegetius.

EXECUTAREA
asasinilor Marelui Vizir

Constantinopol, 11. — **Sultanul a sancţionat sentinţele de moarte cari aŭ fost executate, începând de la ora trei d'mineaţa, de către 12 ţigani în ordinea următoare: Kiazim bey fost căpitan; Topal Tewfik care a gonit pe ulema care vroia să'l mănânce; jandarmul Kemal care declama versuri din Coran: Damad Salil paşa care şi-a dictat testamentul pe eşafod trimiţând vorbă soţiei sale să nu se mai gândească la el; fostul prefect de poliţie Nohib bey; fostul colonel Fuad bey, care a fost degradat pe eşafod iar hainele ofiţereşti i-aŭ fost rupte de pe corp.**

Toţi condamnaţii afară de Fuad bey purtau cămaşă lungă mortuară. Toţi fără excepţie au dovedit mult curaj!

La orele 5 jum. execuţia a luat sfârşit. Aŭ asistat foarte puţini curioşi.

Şerid paşa fost general, priu-tul Sabbah Eddin şi Resid bey fost ministru împreună cu alţii au fost condamnaţi la moarte în lipsă.

Şoferul lui Mahmud Şefket fostul ofiter Femi, jandarmul Sadik Mustafa, colonelul Kemal bey, studentul în drept Yzzedin şi căpitanul Adil au fost achitaţi pe când Koher Edil şi fiul lui Suloiman paşa, Aziz bey, au fost condamnaţi la muncă silnică pe viaţă, iar alţi 3 conjuraţi la 15 ani închisoare.

*

Constantinopol, 11. — **Căpitanul Kiazim bey care a fost spânzurat cel dintâi, urcându-se pe eşafod a strigat: „Trăiască dreptatea"; apoi a ţinut un discurs.**

In motivarea sentinţei se spune că conspiratorii câştigaseră de partea lor două batalioane, cari aveau menirea să înconjoare palatul.

*

Constantinopole, 11.— *Cei 12 osândiţi aŭ fost spânzuraţi la orele 4 dimineaţa în Stambul pe piaţa Bayazid, în faţa ministeriului de răsboi, lângă locul asasinatului lui Mahmud Sevket. Puternice cordoane militare despart piaţa de spânzurători. Toţi osândiţii aŭ arătat un sânge rece extraordinar. Trupurile lor aŭ rămas expuse mai multe ore. Evenimentul produce senzaţie. Un public numeros circulă pe piaţa de execuţiune. Poliţiştii şi jandarmii precum şi trupele păstrează ordinea.*

Atragem atenţiunea abonaţilor şi cititorilor noştri, să păstreze zilnic cupoanele din pagina II-a a ziarului „Universul". Cu aceste cupoane veţi lua parte la marele premiŭ ce se vor oferi prin tragere la sorţi, în cursul lunei Iunie.

LUCRARILE
Comisiunilor din Silistra

-- Membrii comisiunilor mixte au semnat protocolul în chestia despăgubirilor --

Ostrov, 11 Iunie.

Membrii comisiunilor române aŭ lucrat şi azi cu membrii celor două comisiuni bulgare pentru despăgubirea celor ce părăsesc Silistra şi pentru delimitarea teritoriului Silistrei.

Yachtul „Ştefan cel Mare" având pe bord pe delegaţii români a plecat din Ostrov la orele 9 şi un sfert dimineaţa şi a sosit la Silistra la orele 10, escortat fiind de vasele *Telerman, Domniţa Florica* şi *Bistriţa*.

La orele 12 aŭ sosit şi delegaţii bulgari, cari aŭ lucrat cu delegaţii români respectivi în chestia despăgubirilor.

După cum am arătat, s'a hotărât formarea unui birou pentru primirea cererilor celor ce părăsesc oraşul. Cererile vor trebui adresate până la sfârşitul lui Octombrie.

In biroul român participă şi d. Ionescu Darzeu subprefectul de Ostrov iar în biroul bulgar va participa probabil subprefectul Silistrei.

Propunerea aceasta a fost primită de delegaţii bulgari.

Delegaţii români au respins însă cererea de a se acorda despăgubiri profesiunilor libere cari având titlurile pot profesa în orice parte.

Norma despăgubirilor s'a stabilit după ultimele vânzări făcute în intervalul dela 1911—912.

Protocolul în această privinţă a fost semnat de membrii comisiunilor respective la ora 1 d. a. pe bordul yachtului „Ştefan cel Mare".

S'a discutat de asemenea chestiunea delimitărei zonei Silistrei, fără a se lua însă vre-o hotărâre.

La ora 1 jumătate s'a servit masa.

După amiază s'au terminat formalităţile protocolului, care a fost încheiat definitiv şi semnat de toţi membrii respectivi.

*

Yachtul „Ştefan cel Mare" s'a înapoiat la Ostrov la orele 8 seara, escortat fiind de aceleaşi vase.

La orele 3 jumătate d. a. cu, Greceanu şi Mironescu aŭ plecat la Bucureşti.

*

Atitudinea delegaţilor bulgari este bine-voitoare dar şovăitoare. Ei ezită a se pronunţa asupra chestiei delimitărei zonei Silistrei de şi nu aŭ respins punctul de vedere al delegaţilor români.

Faptul acesta a făcut o bună impresie.

Delegaţii noştri speră că, constătările se vor termina cu un rezultat mulţumitor.

Lucru evident este că bulgarii temporizează lucrările.

Dovadă este şovăirea lor în chestia delimitărei zonei Silistrei. Delegaţii noştri sunt hotărâţi însă să procedeze repede.

Gu toate acestea a patra întrevedere n'a clarificat încă chestiunea celor trei kilometri.

Părerile în această privinţă sunt împărţite. E posibil ca lucrările să se aranjeze în bună înţelegere între delegaţi, dar e şi mai posibil să se ivească neînţelegeri, a căror izbucnire delegaţii bulgari o amână pe cât pot.

In orice caz, a făcut o bună impresie delegaţilor români faptul că s'a semnat protocolul în chestia despăgubirilor ce urmează a se acorda bulgarilor ce vor părăsi Silistra.

*

Delegaţii români, cari sunt foarte mulţumiţi de mersul lucrărilor până acum, vor aduce mâine probabil din nou în discuţie chestia celor trei kilometri şi nu este exclus să se obţie un răspuns favorabil din partea delegaţilor bulgari.

Ştirea publicată de un ziar din Capitală că ar fi izbucnit neînţelegeri între membrii comisiunilor nu este exactă. Până acum delegaţii bulgari nu s'au pronunţat decât în chestia despăgubirilor.

M. Negru

Cu privire la concursul pentru farmacii

Marţi d. a., o mare parte dintre farmaciştii înscrişi la concursul pentru farmacii şi mulţi dintre cei neînscrişi s'aŭ întrunit şi aŭ hotărât să prezinte ministrului de interne, o cerere de casare a concursului ţinut.

Această cerere e întemeiată pe neregularităţile petrecute cu prilejul concursului. In cazul când ministerul nu va satisface cererea de casare, se va cere contenciosului anularea brevetelor pentru concesiuni de noui farmacii ca ilegal acordate.

Noua escursiune
a Cercului cultural „Razna"

Membrii cercului de excursiune „Razna" aŭ organizat o nouă şi frumoasă excursiune populară cu următorul itinerariu în zilele de 29 şi 30 Iunie a. c.

In ziua de 29 Iunie excursioniştii vor pleca din gara de Nord la Câmpulung-Rucăr, vizitând Defileul şi peşterea Dâmboviţei; iar în ziua de 30 Iunie vor pleca la Piteşti-Trivalea-Curtea-de-Argeş şi cu trenul forestier până în crecerii munţilor vor merge să viziteze cetatea lui Ţepeş Vodă şi Cumpăna.

Inscrierile şi informaţiunile se pot face la d. I. Bordescu, casierul cercului str. Lipscanî No. 5 şi la d. avocat G. Aslan, str. Silivestru No. 47.

Preţul de transport pe căile ferate dus şi întors cum şi trăsurile de la Gropeni, Piteşti este de lei 14.50 de persoană.

Drăgăşanii de azi şi cei de altădată

Cineva care a văzut Drăgăşanii acum câţiva ani şi care ar avea ocazia să-l vadă acum ar rămâne foarte surprins faţă de prefacerile prin care a trecut şi cari îi daŭ cu totul altă înfăţişare.

Majoritatea locuinţelor eraŭ mici, prost construite şi nu în deajuns de înerate; străzile vesnic pline de praf, vara şi de noroi iarna, constituiau adevărate focare de infecţie.

In răstimp numai de câţi-va ani oraşul acesta atât de oropsit odinioară s'a schimbat cu desăvârşire.

Incă din momentul când se urcă în trăsură mergând de la gară spre oraş, vizitatorul este plăcut impresionat de considerabilul număr de clădiri noui construite cu gust, conform prescripţiunilor igienice şi cari daŭ Drăgăşanilor înfăţişarea unui oraş modern.

Dintre clădirele însemnate construite într'o perioadă de câţiva ani putem cita în primul rând palatul comunal, şcoalele primare şi profesionale de fete şi hala de alimente.

Palatul comunal, aşezat în centru oraşului, este una din cele mai impsante clădiri ale oraşului.

Şcoala primară şi cea profesională sunt de asemenea clădiri foarte frumoase.

Hala de alimente, construită în piaţă, este o clădire care pune Drăgăşanii alături de oraşele cele mai moderne. In ea se vând carne, peşte, pâine şi zarzavat.

Trebue să recunoaştem că din punct de vedere edilitar, Drăgăşanii stă în fruntea oraşelor nereşedinţe, această datorită conducătorilor lui cari aŭ lucrat

PRIMĂRIA DIN DRĂGĂŞANI

Până şi în cuartierile cele mai retrase ale oraşului vezi asemenea case frumoase.

La frumoasa impersie pe care ţi-o face oraşul contribue de asemenea foarte mult străzile mari şi drepte pavate cu piatră cubică şi asfalt, luminate cu electricitate şi întreţinute în cea mai perfectă curăţenie pentru înfrumuseţarea urbei şi asigurarea sănătăţei cetăţenilor.

*

Actualul consiliu comunal a decis să lupte pentru alimentarea oraşului cu apă potabilă pentru care s'au şi început condagii.

Coresp.

Vedere dela muntele Athos

MÂNĂSTIREA LAVRA

CASA STIINŢEI

Societatea „Prietenilor ştiinţei" s'a constituit Duminica trecută în mijlocul unui entuziazm, care făcea cinste tuturor. Când un Hepites, un Ţiţeica, un Ion Atanasiu, un Ion Simionescu, şi alţi învăţaţi de seamă se află în capul acestei mişcări culturale, se poate lesne închipui că ea va duce la ţelul dorit. Când apoi atâtea persoane, din toate clasele societăţei noastre, aŭ venit să le dea concursul, suntem îndreptăţiţi să credem că ideia înfiinţărei unei „case a ştiinţei" a căzut pe un pământ roditor.

Toţi la un loc, în frumoasa zi de Dumineca trecută, adunaţi în simplul local al unei şcoale primare, aŭ pus temelia unei societăţi în adevăr populară, a cărei ţintă şi ale cărei mijloace vor strânge la un loc mii de persoane din toate unghiurile ţărei.

D. Şt. C. Hepites,
preşedintele de onoare al societăţei „Prietenii ştiinţei"

D. Ştefan C. Hepites, preşedintele de onoare al societăţei, mulţumind adunărei generale, a spus, cu drept cuvânt, că în scurt timp, societatea e menită să strângă la un loc pe toţi aceia, cari doresc progresul acestei ţări prin răspândirea culturei generale. Şi suntem siguri că vor fi nenumărate acele persoane.

Şi în acest caz, nu ar trece multă vreme până să vedem ridicat în mijlocul Capitalei, frumosul edificiu al Caseî ştiinţei.

Mulţi cred că e un ideal prea îndepărtat, dar orice pe lumea aceasta nu se face de cât cu entuziasm neobosit, cu răbdare, cu perseverenţă. Spun unii că perseverenţa nu face parte din calităţile locuitorilor acestei ţări. Eu unul cred că e o simplă legendă, mai ales că până acum, nu s'a adresat nimeni tuturor claselor noastre sociale, pentru a li se cere ajutorul spre realizarea unuî scop cultural de o aşa de mare însemnătate.

Ne plângem mereu de starea culturală atât de inferioară a ţăranilor noştri, şi cu multă dreptate. Dar v'aţi întrebat oare, dacă marea majoritate a orăşenilor noştri au cultura aceea pe care trebuie să o aibă orice cetăţean luminat, cum e în toate ţările civilizate?

Lipsa de cultură generală este cauza principală a lipseî adevăratei opiniuni publice în ţara noastră. Şi dacă majorităţeî orăşenilor le lipseşte acea cultură, cum voim oare, să se îndrepte aşa de uşor deplorabila situaţiune culturală a celor de la sate? Dacă nu va porni adevărata lumină din centrele mari ale ţărei acesteia, de unde să pornească? Atâtea chestiuni însemnate s'ar deslusi când am avea o majoritate de cetăţeni luminaţi.

E oare de ajuns ca după anî de zile petrecuţi pe băncile şcoaleî şi chiar pe ale universităţeî, să te specializezi într'o ramură oarecare, ignorând cu desăvârşire toate progresele ştiinţeî?

Să fie oare folositoare ştiinţa numaî până ce-ţi asiguri existenţa, lăsând-o apoi numaî pe seama copiilor tăi?

Zilele trecute, în urma unui articol privitor la marele cutremur de la 1 Iunie, am primit vre-o zece scrisori, de la persoane cari se înfricoşaseră de explicaţiunile date. Mi se vorbea de o adevărată epidemie... de spaimă. Dar aceasta dovedeşte tocmaî faptul că pentru prima oară acele persoane citeau asemenea explicaţiuni. Ziarele noastre nu prea publicau dese orî cronici ştiinţifice, dar de la o vreme se poate observa, că le-au admis, şi bine fac. Un ziar răspândit e chiar dator să publice cronici ştiinţifice înţelese de toţi, scrise cât maî popular. Oare amănuntele unei crime celebre nu pot să zdruncine creeriî unui neurastenic cu maî multă putere de cât amănuntele asupra revoluţiunilor bruşce ale coajeî pământeşti?

Era deci absolută nevoie de înfiinţarea unei societăţi ca „Prietenii ştiinţeî", e de cea maî mare însemnătate să ridicăm o măreaţă clădire a „Caseî ştiinţeî". Vor intra în societate şi vor ajuta la întemeierea aceleî case, toţi cei cari îşi dau socoteală de însemnătatea răspândireî cultureî generale.

In această privinţă, un meteorolog şi sismolog ca d. Hepites, matematicienî ca d-niî Ţiţeica şi Pompeî, un fizician şi electrician ca d. Emil Giurega, un fiziolog ca d. I. Atanasiu, un geolog şi paleontolog ca d. I. Simionescu, toţi specialiştî cunoscuţi pretutindeni, aŭ înţeles cei dintâi însemnătatea culturei generale, şi-aŭ unit cunoştinţele şi energiile şi au chiemat massa cea mare a publicului nostru, la întruparea uneî societăţi pentru răspândirea aceleî culturî.

Sunt destule piedicî încă, dar ce nu poate să facă la un loc ştiinţa acestor mariî învăţaţi, energia lor şi energia tuturor acelora cari îî urmăm, ascultându-le sfaturile, dându-le modestul nostru concurs, pentru ca să putem să aducem la îndeplinire, unul dintre cele maî frumoase idealurî, pe cari le-a avut vre-odată o societate ştiinţifică în ţara noastră.

Victor Anestin

Ştiri din străinătate

A încetat din viaţă d-ra Clotilda Aubertin, venerabila preşedintă a comitetului Damelor din Metz care poartă grija mormintelor soldaţilor francezi îngropaţi în cele treî cimitire ale oraşului. Era în vârstă de 84 anî.

In toţi anii, la 7 Septembrie, după iniţiativa luată de acel comitet, se face parastas pentru soldaţii căzuţi subt zidurile numitei cetăţi. După terminarea parastasului, preşedinta, însoţită de cele alte dame ale comitetului, depunea florî pe morminte şi, la picioarele monumentului ridicat în amintirea soldaţilor căzuţi sub zidurile Metzului, o coroană legată cu panglicî în culorile Franţiî.

Anul acesta, la 7 Septembrie, Doamnele din Metz vor depune florî pe încă un mormânt: pe al preşedinteî lor Clotilda Aubertin.

*

Un decret imperial relativ la mortalitatea copiilor în Rusia, ordonă organizarea unuî azil special, în care să se primească mame care-şi hrănesc copiiî, d'împreună cu pruncii lor.

Suma de 1 milion de ruble subscrisă de băncile din Petersburg şi Moscova cu ocaziunea jubileului Romanovilor va fi afectată la înzestrarea aşezământului, pus subt patronagiul împărăteseî Alexandra Teodorovna.

*

Iaurtul, căruia eruditul Meşnicof i-a făcut reputaţiunea de dezinfectant al stomacului şi intestinelor, a ajuns să se vândă, prin farmaciile din străinătate, ca medicament

Românii de peste munţi

UN ARTICOL AL ZIARULUI „ROMANUL"

Budapesta, 11. — *„Românul"* din Arad publică următorul articol:

„Acest an e an de jale. In anul 1913 s'a întâmplat, că un preot român Gheorghe Mureşan a fost târât în temniţă pentru că a ţinut cu poporul şi biserica sa; tot în 1913 un alt preot a vestit în biserica preotului Mureşan evanghelia în limba duşmanilor noştri; în acelaş timp s'a găsit un şef de partid român în provincie, Calucin, care şi-a iluminat geamurile de bucurie că Sandor Janos a fost numit ministru de interne.

Ce oameni sunt aceştia? Nu aŭ simţul ruşinei? Este fatal. Ar fi mai bine dacă am avea în locul acestor oameni, haiduci cari ne-ar cânta doinele poporului nostru.

VICTORIA UNEI ECHIPE ROMANEŞTI LA FOOT-BALL

Budapesta, 11. — Alaltăeri a avut loc un match de foot-ball între echipa societăţii române Petru Major şi între aceia a liceului Olvös. Echipa românească a învins.

REORGANIZAREA PARTIDULUI ROMAN DIN TARNAVA MICA

Budapesta, 11. — Fruntaşul român Popp de Băseşti a fost vizitat de o deputaţie a comitatului Târnava mică, care l'a rugat să trimită în comitat un membru dela centrul partidului naţional român, care să reorganizeze partidul local, disolvat în urma atitudineî preşedinteluî.

TURNEUL LUI ZAHARIA BARSAN

Budapesta, 11. — Artistul Zaharia Bârsan dela teatrul naţional din Bucureşti va face un turneu în Ungaria cu trupa sa şi va juca maî multe piese ale teatruluî Naţional din Bucureşti.

IN JURUL ALEGEREI DIN ARAD

Budapesta, 11.— Ziarul „Keleti Ertesito" anunţă că membriî partiduluî independent reunit, cari aŭ venit la Arad ca să înlesnească alegerea ca deputat a contelui Szechenyi, candidatul partiduluî independent, fac sforţărî ca să determine pe alegătoriî români să renunţe la pasivitate, dând concursul lor contelui Szechenyi.

Contele Mihail Karolyi preşedintele partiduluî independent, a făcut în acest scop o vizită d-luî dr. Vasile Goldiş, secretarul consistoriuluî şi director al ziaruluî „Românul", cerându-î sprijin. Contele Karolyi şi-a motivat cererea spunând că românii ar trebui să-î dea concursul, pentru că noul program al partiduluî independent cuprinde şi clarificarea chestieî naţionalităţilor şi pentru că înfrângerea luî Tisza va însemna înfrângerea regimuluî de teroare sub care suferă şi românii foarte mult.

Dr. Vasile Goldiş a dat un răspuns evasiv. La întrebarea luî Karolyi dacă ar putea garanta pasivitatea alegătorilor români, dr. Goldiş a răspuns că nu, căci şi alegătorii români sunt oameni şi vor putea fi scoşi din pasivitate.

PENTRU EVITAREA UNEI PANICI LA BURSA DIN PETERSBURG

Berlin, 11.— Ziaruluî „Vossische Zeitung" i se comunică din Petersburg:

Erî a avut loc o consfătuire a directorilor de bancă sub preşedenţia directoruluî cancelarieî creditului, Davidov.

S'a decis a se sprijini în compt comun cursul valorilor la bursă spre a se evita astfel panica ce s'ar putea ivi în cazul izbucnireî unuî nou războî în Balcani.

In acest scop banca împeriuluî pune la dispoziţia băncilor un împrumut de 100 milioane ruble.

MAXIM GORKY SE REINTOARCE IN PATRIE

Petersburg, 11. — Toate procesele pendinte contra luî Maxim Gorky aŭ fost clasate. Scriitorul se va reintoarce în patrie în scurt timp.